

Azərbaycanda keçirilmiş prezident seçkiləri xarici KİV-də geniş işıqlandırılıb

2018-ci il aprelin 11-də Azərbaycanca keçirilmiş prezident seçkiləri dünyanın aparıcı kütləvi informasiya vasitələri də daxil olmaqla xarici media tərəfindən geniş işıqlandırılıb, dərc edilmiş xəbər, məqalə və şərhlər, yayımlanmış reportaj və süjetlər əsasən pozitiv xarakter daşıyıb, seçkilərin Azərbaycan seçicilərinin iradəsini əks etdirdiyi vurğulanıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, aprelin 10-da yazıların intensivliyi artıb, seçki mühiti, seçki prosesinin texniki təminatı, namizədlər, ayrı-ayrı siyasi qüvvələrin, QHT və KİV nümayəndələrinin, ekspertlərin seçkiyə münasibəti və digər məsələlərlə bağlı çoxsaylı şərh, rəy və analitik material verilib.

Aprelin 11-də xarici KİV əsasən səsvermə, "exit-poll"lar, xarici müşahidəçilərin rəyləri, Mərkəzi Seçki Komissiyasının məlumatları haqqında xəbər xarakterli materiallar yayıb, səsvermənin sonuna yaxın isə Yeni Azərbaycan Partiyasının prezidentliyə namizədi İlham Əliyevin böyük əminliklə qələbə qazanacağını qeyd ediblər.

Aprelin 12-də İlham Əliyevin qələbəsi haqqında xəbərlərlə yanaşı, ümumilikdə seçki prosesinə dair çoxsaylı təhlil xarakterli materiallar verilib. Həmçinin seçkiləri müşahidə edən çoxsaylı müşahidə missiyalarının mətbuat konfransları geniş işıqlandırılıb. Ümumi qiymətləndirmə obyektiv olsa da, bəzi transmilli KİV-də Azərbaycandakı siyasi reallığın təhrif olunmuş şəkildə təqdim edilməsi meyilləri müşahidə olunub.

Qeyd edilməlidir ki, Azərbaycanda seçki prosesi dünyanın müxtəlif KİV-ini təmsil edən 200-ə yaxın jurnalist tərəfindən izlənilib.

Xarici KİV-in monitorinqi göstərib ki, aprelin 10-da 79, 11-də 301, 12-də isə 328 material, ümumilikdə 708 süjet, reportaj, xəbər və şərh verilib. Əlavə olaraq, YouTube, Facebook və digər sosial şəbəkələrdə xarici bloqqlar, müstəqil jurnalistlər tərəfindən 200-ə ya-

xın material yerləşdirilib. Ümumilikdə müşahidə olunan materialların sayı 900-ü keçib.

Rusiyanın ORT, REN TV, "Rossiya 24", NTV televiziya kanalları, TASS, "Rossiya seqodnya", "Interfax", "Rosbalt" informasiya agentlikləri, "Sputnik", "Exo Moskvi" radiostansiyaları, "Nezavisimaya qazeta", "İzvestiya", "Arqumetni i faktı", "Trud", "Kommerstant", "Rossiyskaya qazeta", "Komsomolskaya pravda", "Moskovskiy komsomolets" qəzetləri, Vesti.ru, Lenta.ru, Vzqlyad.ru, Vestikavkaza.ru və digər informasiya portalları, "Mir" Dövlətlərarası Teleradio Şirkəti, Qazaxıstanın "Egemen Qazaxıstan" qəzeti, "Kazinform" İnformasiya Agentliyi, "Bnews.kz", "Total.kz" portalları, Özbəkistanın Kun.uz, Nargis.uz və Galampir.uz portalları, Belarusun BELTA İnformasiya Agentliyi, "Sovetskaya Belorussiya" qəzeti, Ukraynanın Ukrinform, UNIAN informasiya agentlikləri, habelə Litva, Latviya, Moldova, Qırğızıstan KİV-i prezident seçkilərini geniş işıqlandırılıb.

Aprelin 10-da Rusiya mediasında 40 material, 11-də 83, 12-də 178, ümumilikdə 301 material verilib. Seçki ümumən müsbət qiymətləndirilib, yüksək seçici fəallığı ilə keçən seçkilərdə Prezident İlham Əliyevin inamlı qələbə qazandığı qeyd olunub, bu qələbəni şərtləndirən səbəblər geniş şərh edilib.

Postsovet ölkələrinin KİV-i seçki prosesini ardıcıl şəkildə izləyib və işıqlandırılıb. Materialların böyük əksəriyyəti obyektivliyi ilə seçilib. Aprelin 10-da 5 material, 11-də 100, 12-də 96, ümumilikdə 201 material verilib.

Azərbaycanda keçirilmiş prezident seçkiləri Türkiyə, İran, Pakistan və ərəb ölkələrinin KİV-ində də geniş işıqlandırılıb. Türkiyənin TRT, "TRT World", "A Haber", "Ülke", "Kanal 24", "TV Net", "Haber Türk" və digər televiziya kanalları seçkilərə hazırlıq işləri ilə bağlı silsilə reportajlar yayıb, səsvermə günü seçki məntəqələrindən canlı yayım edib. "Anadolu" Agentliyi və digər xəbər agentlikləri, "Axsam", "Vətən", "Milliyət", "Sabah", "Yeni Şəfəq" qəzetləri seçkilərlə bağlı

məqalələr dərc edib, prezidentlik postu uğrunda mübarizə aparın namizədlər, xüsusilə də İlham Əliyevin inamlı qələbəsi barədə məlumat verib.

Seçki prosesi Qəterin "Al-Jazeera", Pakistanın "Daily Times" və "Pakistan Observer", Omanın "Oman Daily" qəzetlərinin, İranın İRNA, Bəhreynin BNA informasiya agentliklərinin, İordaniya Dövlət Televiziyasının, "Petra", "Ammun" agentliklərinin, "Əd-Dustur", "Əl-Ray", "Əl-Ğadd", "Ammanniyus" qəzetlərinin, Səudiyyə Ərəbistanının "Saudi Press Agency" agentliyinin, "Əl-Cəzirə", "Okaz", "Əl-Mədinə", "Əl-Yaum", Misirin "Əl-Əhram" qəzetlərinin, Əlcəzairin "Nahar TV" kanalının diqqət mərkəzində olub.

Ümumilikdə materiallar pozitiv xarakter daşıyıb, seçki prosesinin ayrı-ayrı mərhələləri, seçki mühiti, namizədlər, seçki prosesinin texniki təminatı, müxtəlif ekspertlərin seçki barədə rəyləri, səsvermə, habelə seçki haqqında təhlil xarakterli məqalələr, xəbərlər, reportajlar təqdim olunub.

Türkiyə, İran və ərəb ölkələrinin KİV-ində aprelin 10-da 17, 11-də 37, 12-də 21, ümumilikdə 75 material verilib.

Qərb ölkələrinin mediası Azərbaycanda keçirilmiş seçkiləri yaxından izləmiş və çoxsaylı material yayıb. Bu sırada BBC, "Associated Press", "Frans Press", "Reuters", EFE, ANSA, "Swissinfo", "Amerikanın səsi", "Deutsche Welle", "Liberty", "Free Europ", "Euronews", ZDF, "Foxnews", "France24", "TV5 Monde", "Daily Mail", "The Economist", "The Washington Times", "The Washington Post" kimi global yayım şirkətləri aprelin 10-12-si seçkilər haqqında materiallar verib. Bəzi resursların materialları tendensioz və qeyri-obyektiv xarakter daşıyıb, Azərbaycandakı seçki reallıqları təhrif olunmuş formada təqdim edilib.

Azərbaycanda seçkilər mövzusu nüfuzlu regional və milli nəşrlərdə də geniş yer almışdır. İtaliyanın "Agenzia Nova", "Agenzia Stampa Italia", "Agenparl", "L'Opinione", "Il Messaggero", "Report Difesa", "Notizie Geopolitiche", "Scenari-internazionali", "Secolo-

Trentino" və digər kütləvi informasiya vasitələrinin materiallarında prezident seçkilərinin şəffaf və demokratik keçirilməsi üçün lazımı şəraitin yaradıldığı, çoxlu sayda beynəlxalq və yerli müşahidəçinin olduğu, jurnalistlərin səsvermə prosesini izlədiyi və işıqlandırdığı, yüksək seçici fəallığının müşahidə edildiyi bildirilib.

Cənubi Amerika, Hindistan, Hind-Çin yarımadası, Afrika ölkələrinin KİV-i də Azərbaycandakı seçkilərə müəyyən qədər diqqət ayıraraq, əsasən aparıcı dünya KİV-inin reproduksiyasını təqdim edib.

Çinin aparıcı kütləvi informasiya vasitələri - dünyanın ən böyük informasiya agentliklərindən olan Sinxua, geniş oxucu şəbəkəsinə malik gündəlik "Jenmin Jibao" qəzeti, bir milyardan çox tamaşaçı auditoriyası olan Çin Mərkəzi Televiziyası (CCTV), Çin Beynəlxalq Radiosu, "China Daily" qəzeti, digər məşhur qəzet və xəbər saytları səsvermə günü və seçkilərin nəticələri barədə operativ xəbərlər, geniş məqalələr, reportajlar hazırlayıb təqdim edib. Yaponiyanın Kyodo News, JIJİ PRESS və digər agentlikləri, "Sankey" və "Nikkei" qəzetləri seçkilərlə bağlı məlumatlarında İlham Əliyevin növbəti dəfə inamlı qələbə qazandığı oxucuların diqqətinə çatdırılıb.

Azərbaycanda seçki prosesi Latin Amerikası və ispanidilli medianın da diqqət mərkəzində olub. İspaniyanın "La Vanguardia", Meksikanın "Informador.mx", "Debate", "Reforma", Venesuelanın "Correo del Orinoco", "Telesurtv", Argentinanın TELAM, UDG TV, Kubanın "Prensa-latina", Kosta-Rikanın "Elpais", Panamanın "Enmayuscula.com", Boliviyanın EJU TV kimi KİV prezident seçkiləri ilə bağlı materiallar verib.

Bu istiqamətlər üzrə aprelin 10-da 17, 11-də 81, 12-də 33 material, ümumilikdə 131 material verilib.

Qeydə alınmamış və monitorinqə düşməmiş çoxsaylı materiallar da nəzərə alınarsa, Azərbaycanda keçirilmiş prezident seçkilərinə dair xarici KİV-də 1000-dən artıq material gedib.